

B9-0114/2021/REV

3.2.2021

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

25 metai po Pekino deklaracijos ir veiksmų platformos priėmimo: su moterų teisėmis susiję ateities uždaviniai Europoje
(2021/2509(RSP))

María Soraya Rodríguez Ramos, Samira Rafaela, Karen Melchior, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou, Sylvie Brunet, Radka Maxová, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret

RENEW frakcijos vardu

Sirpa Pietikäinen, Frances Fitzgerald, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Cindy Franssen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria da Graça

Carvalho, Ewa Kopacz

PPE frakcijos vardu

Vilija Blinkevičiūtė

S&D frakcijos vardu

Ernest Urtasun

Verts/ALE frakcijos vardu

Eugenia Rodríguez Palop

The Left frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija „25 metai po Pekino deklaracijos ir veiksmų platformos priėmimo: su moterų teisėmis susiję ateities uždaviniai Europoje“ (2021/2509(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1995 m. rugsėjo 15 d. Pekino deklaraciją ir veiksmų platformą, taip pat į jos peržiūros konferencijų rezultatus,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, ypač į jo 2, 3, 9 ir 15 principus,
- atsižvelgdamas į JT darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir principą „nė vieno nepalikti nuošalyje“, ypač į 1 tikslą panaikinti skurdą, 3 tikslą užtikrinti, kad žmonės galėtų gyventi sveikai, 5 tikslą užtikrinti lyčių lygybę ir gerinti moterų gyvenimo sąlygas, 8 tikslą užtikrinti tvarų ir ekonomikos augimą ir 13 tikslą imtis skubių veiksmų siekiant kovoti su klimato kaita ir jos poveikiu,
- atsižvelgdamas į 1979 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (angl. CEDAW),
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvenciją), kuri įsigaliojo 2014 m. rugpjūčio 1 d.,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją Nr. 100 dėl vienodo atlyginimo, 2019 m. TDO konvenciją Nr. 190 dėl smurto ir priekabiavimo ir į 2013 m. TDO namų ūkio darbuotojų konvenciją Nr. 189,
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugpjūčio 20 d. JT Europos ekonomikos komisijos apibendrinamąją regionų ataskaitą „Regioninė pažangos apžvalga“ (angl. *Regional review of progress: regional synthesis*),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 5 d. paskelbtą JT Moterų ataskaitą „Lyčių lygybė. Moterų teisių apžvalga praėjus 25 metams po Pekino konferencijos“ (angl. *Gender Equality: Women's rights in review 25 years after Beijing*),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 13 d. JT generalinio sekretoriaus ataskaitą „Pekino deklaracijos ir veiksmų platformos įgyvendinimo ir Generalinės Asamblėjos dvidešimt trečiosios specialiosios sesijos rezultatų peržiūra ir įvertinimas“ (angl. *Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly*), skirtą Moterų padėties komisijos šešiasdešimt ketvirtajai sesijai,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 21 d. JT generalinio sekretoriaus ataskaitą „Visapusiškas ir veiksmingas moterų dalyvavimas priimant sprendimus viešajame gyvenime, taip pat smurto panaikinimas siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir moterų bei

mergaičių įgalėjimą“ (angl. *Women’s full and effective participation in decision making in public life, as well as the elimination of violence, for achieving gender equality and the empowerment of women and girls*), skirtą Moterų padėties komisijos šešiasdešimt penktajai sesijai,

- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 9 d. paskelbtą JT generalinio sekretoriaus informacinį politinį pranešimą „COVID-19 poveikis moterims“ (angl. *The Impact of COVID-19 on Women*),
- atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 2 d. paskelbtą JT Moterų ataskaitą „Nuo įžvalgų iki veiksmų. Lyčių lygybė prasidėjus COVID-19 pandemijai“ (angl. *From Insights to Action: Gender Equality in the Wake of COVID-19*),
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 5 d. paskelbtą Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) pranešimą „Pekinas +25: penktoji Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo ES valstybėse narėse peržiūra“ (angl. *Beijing +25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States*),
- atsižvelgdamas į savo Tyrimų tarnybos tyrimą „Pekino veiksmų platforma. 25 metų įgyvendinimo peržiūra ir ateities prioritetai“ (angl. *Beijing Platform for Action, 25-year review and future priorities*, Europos Parlamento tyrimų tarnyba, Europos Parlamentas, 2020 m.),
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 27 d. paskelbtą JT gyventojų fondo (UNFPA) ataskaitą „COVID-19 pandemijos poveikis šeimos planavimui ir smurto dėl lyties, moterų lyties organų žalojimo ir vaikų santuokų panaikinimui“ (angl. *Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage*),
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 28 d. paskelbtą UNFPA pareiškimą „COVID-19 pandemijos nulemti milijonai naujų tikėtinų smurto, vaikų santuokų, moterų lyties organų žalojimo, neplanuoto nėštumo atvejų“ (angl. *Millions more cases of violence, child marriage, female genital mutilation, unintended pregnancy expected due to the COVID-19 pandemic*),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 9–10 d. Tarybos išvadas „Lyčių lygybe grindžiama ekonomika ES. Tolesni veiksmai“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Trečiasis ES lyčių lygybės veiksmų planas“,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. vasario 13 d. rezoliuciją dėl ES prioritetų 64-ojoje Jungtinių Tautų Moterų padėties komisijos sesijoje¹,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. sausio 21 d. rezoliuciją dėl ES lyčių lygybės strategijos²

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0039.

² Priimti tekstai, P9_TA(2021)0025.

ir į Europos Komisijos 2020–2025 m. Lyčių lygybės strategiją,

- atsižvelgdamas į savo 2021 m. sausio 21 d. rezoliuciją dėl lyčių aspektu grindžiamo požiūrio COVID-19 krizės metu ir pokriziniu laikotarpiu³,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl draudimo, *de facto* taikomo teisei į abortą Lenkijoje⁴,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 30 d. rezoliuciją dėl vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo⁵,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl lyčių lygybės ES užsienio ir saugumo politikoje⁶,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl būtinybės įsteigti specialią Tarybos sudėtį, skirtą lyčių lygybės klausimams⁷,
 - atsižvelgdamas į savo 2019 m. vasario 13 d. rezoliuciją dėl priešiškos reakcijos į moterų teises ir lyčių lygybę ES⁸,
 - atsižvelgdamas į savo 2012 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl moterų dalyvavimo priimant politinius sprendimus. Kokybė ir lygybė⁹,
 - atsižvelgdamas į 2021–2027 m. ES daugiametę finansinę programą ir į jos horizontalųjį prioritetą, susijusį su lyčių aspekto integravimu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 1995 m. Pekine vykusioje Ketvirtojoje pasaulinėje moterų klausimų konferencijoje 189 šalys visame pasaulyje, įskaitant Europos Sąjungą ir jos valstybes nares, įsipareigojo siekti lyčių lygybės ir užtikrinti visų moterų ir mergaičių įgalėjimą;
- B. kadangi šioje konferencijoje priimta Pekino deklaracija ir veiksmų platforma (angl. BPfA) yra išsamiausia visuotinė lyčių lygybės skatinimo darbotvarkė, laikoma tarptautiniu moterų teisių biliu, kurioje moterų teisės apibrėžtos kaip žmogaus teisės ir nustatyta visų moterų pasaulyje lygių teisių, laisvės ir galimybių vizija ir kuri 2015 m. buvo dar kartą patvirtinta priėmus Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., nustatant įvairių moterims ir mergaitėms poveikį darančių sričių tikslus ir konkrečias priemones;
- C. kadangi nuo 1995 m., kai buvo priimta Pekino veiksmų platforma, moterų ir mergaičių atžvilgiu padaryta pažanga, ypač Europoje, tačiau bendra pažanga daroma nepriimtina lėtai ir kyla pavojus, kad sunkiai pasiekti laimėjimai pakryps į blogąją pusę;

³ Priimti tekstai, P9_TA(2021)0024.

⁴ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0336.

⁵ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0025.

⁶ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0286.

⁷ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0379.

⁸ OL C 449, 2020 12 23, p. 102.

⁹ OL C 251E, 2013 8 31, p. 11.

- D. kadangi dėl COVID-19 pandemijos Kartų lygybės forumas atidėtas iki 2021 m. pirmojo pusmečio;
- E. kadangi nuo Kaire vykusios Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais (angl. ICPD), kurioje 179 šalys priėmė Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą, paskelbdamos visuotinį įsipareigojimą vadovaujantis Pekino veiksmų platforma užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises (angl. SRHR), praėjo 25 metai;
- F. kadangi Konvencija dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims įsigaliojo daugiau kaip prieš 40 metų, tačiau, kaip nurodė EIGE, nors visos ES valstybės narės yra ją ratifikavusios, pažanga moterų ir vyrų lygybės srityje daroma lėtai;
- G. kadangi Konvencija dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Europos Tarybos Stambulo konvencija), kuri yra išsamiausia kovos su smurtu prieš moteris Europoje priemonė, buvo pateikta pasirašyti prieš 10 metų, tačiau jos dar neratifikavo visos ES valstybės narės ir prie jos neprisijungė ES;
- H. kadangi 2021 m. minimos dešimtosios Europos Tarybos Stambulo konvencijos metinės;
- I. kadangi, norint skatinti lyčių lygybę, būtina panaikinti žalingas struktūras ir stereotipus, kuriais įtvirtinama nelygybė; kadangi skatinti lyčių lygybę ne tik naudinga visai visuomenei, bet ir savaime yra tikslas;
- J. kadangi lyčių nelygybė apima visus darbo rinkos aspektus, įskaitant vyrų ir moterų užimtumo lygio, darbo užmokesčio, pensijų ir priežiūros pareigų skirtumus, nepakankamas moterų galimybes naudotis socialinėmis paslaugomis ir užsitikrinti socialinę apsaugą, vis dažniau dirbamą mažų garantijų darbą ir didesnę skurdo riziką;
- K. kadangi finansų krizė ir jos padariniai daro žalingą poveikį moterims, moterų teisėms ir lyčių lygybei ir turi ilgalaikių pasekmių; kadangi taikant ekonomines priemones krizės po COVID-19 laikotarpiu turi būti atsižvelgiama į lyčių aspektą ir socialinę lygybę;
- L. kadangi COVID-19 krizės poveikis lytims nevienodas, o COVID-19 krizei ir jos pasekmėms būdingas aiškus lyčių aspektas, nes šie reiškiniai moterims ir vyrams padarė nevienodą poveikį ir dėl jų padidėjo esama nelygybė; kadangi ši krizė moterims daro neproporcingai didelį poveikį, o taikant reagavimo į COVID-19 krizę priemones iš esmės neatsižvelgiama į lyčių aspektą; kadangi šis poveikis yra labai įvairus: pradedant nerimą keliančiu smurto ir priekabiavimo dėl lyties atvejų padaugėjimu ir baigiant neapmokamomis ir nevienodomis priežiūros ir namų ruošos pareigomis, taip pat ribotomis galimybėmis užsitikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei naudotis susijusiomis teisėmis ir dideliu poveikiu moterų, ypač sveikatos priežiūros specialistų ir slaugytojų, ekonominei padėčiai ir darbinei veiklai;
- M. kadangi ši pandemija itin didelį poveikį padarė moterų dominuojamiems sektoriams ir profesijoms (pvz., sveikatos priežiūros, priežiūros ir pagalbos tarnybų, socialinio darbo, švietimo, mažmeninės prekybos sektorių darbuotojams, kasininkams, valytojams ir kt.), taip pat neoficialiai ekonomikai; kadangi sveikatos priežiūros sektoriuje dirbančioms moterims kyla didesnis pavojus užsikrėsti negu vyrams, nes jos sudaro 76 proc. ES

sveikatos priežiūros specialistų¹⁰;

- N. kadangi dėl esamų stiklo lubų moterys ir vyrai nevienodai dalyvauja sprendimų priėmimo procese; kadangi daugumos ES valstybių narių vyriausybės kabinetuose, parlamentuose, viešojo administravimo įstaigose, COVID-19 darbo grupėse ir įmonių valdybose dar neužtikrintas vienodas vyrų ir moterų valdžios pasidalijimas;
- O. kadangi moterys, *inter alia*, dėl savo rasės, etninės ar socialinės kilmės, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ir lyties raiškos, religijos ar tikėjimo, gyventojų statuso ir negalios, susiduria su sąveikine nelygybe ir diskriminacija, todėl, siekiant visoms moterims užtikrinti lyčių lygybę, turi būti dedamos pastangos kovoti su visų formų diskriminacija; kadangi, siekiant šalinti institucinius, struktūrinius ir istorinius diskriminacijos aspektus, turi būti stiprinamas įgyvendinant ES politiką taikomas tarpusavio sąveika grindžiamas požiūris; kadangi atliekant kelių veiksnių sąveikos analizę ne tik sudaromos sąlygos suvokti struktūrines kliūtis, bet ir pateikiama įrodymų, kuriais remiantis galima nustatyti lyginamuosius standartus ir parengti strateginę ir veiksmingą kovos su nuolatine diskriminacija, atskirtimi ir socialine nelygybe politiką;
- P. kadangi moterys dažniau susiduria su nedarbu ir jų užimtumo statusas dažniau būna neužtikrintas (pavyzdžiui, dėl jų darbo sutarčių), o tai lemia neužtikrintumą dėl darbo vietos; kadangi didžiąją dalį priežiūros sektoriaus darbuotojų (76 proc.) sudaro moterys¹¹, kurios paprastai dirba mažų garantijų darbo užmokesčio ir darbo sąlygomis; kadangi dauguma socialinių paslaugų naudotojų, taip pat teikėjų, yra moterys, o bet koks tinkamo tokių paslaugų teikimo trūkumas trukdo moterims visapusiškai dalyvauti darbo rinkoje, taigi planuojant socialines paslaugas, sudarant jų biudžetą ir teikiant tokias paslaugas neatsižvelgiama į lyčių aspektą;
- Q. kadangi vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas Europoje vis dar siekia 14 proc.¹² ir pasaulyje – 20 proc.¹³, o vyrų ir moterų pensijų skirtumas kai kuriose ES valstybėse narėse siekia net 40 proc.; kadangi vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas lemia vyrų ir moterų pensijų skirtumą, dėl kurio savaime didėja skurdo ir atskirties rizika, ypač kalbant apie vyresnio amžiaus ir vieno asmens namų ūkių moteris; kadangi tiek darbo užmokesčio skirtumai, tiek mažų garantijų darbas daro tiesioginį poveikį būsimoms pensijoms;
- R. kadangi dėl nevienodo neapmokamų priežiūros ir namų ruošos darbų pasidalijimo labai ribojamos moterų galimybės dalyvauti ekonominėje veikloje; kadangi per COVID-19 krizę moterų atliekamas neapmokamas priežiūros darbas yra esminis visuomenės palaikymo aspektas, tačiau dėl priežiūros pareigų Europos darbo rinkoje nedalyvauja 7,7 mln. moterų ir tik 450 000 vyrų¹⁴; kadangi vienas iš svarbių vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo veiksnių yra moterų užimtumo ypatumai (pvz., darbas ne visą

¹⁰ EIGE, Lyčių statistikos duomenų bazė, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>.

¹¹ EIGE, Pirminės grandies specialistai, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>.

¹² EIGE, Pekino veiksnių platformos įgyvendinimo apžvalga (angl. *Beijing Review*),

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sdg_05_20&lang=en.

¹³ TDO, „Suprasti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą“ (angl. *Understanding the gender pay gap*),

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---act_emp/documents/publication/wcms_735949.pdf.

¹⁴ EIGE tyrimas „Lyčių nelygybė priežiūros sektoriuje ir jos padariniai darbo rinkai“ (angl. *Gender inequalities in care and consequences for the labour market*).

darbo laiką), kuriuos lemia atliekamos neapmokamos priežiūros pareigos; kadangi daugiau moterų negu vyrų prisiima ilgalaikės neformaliosios priežiūros pareigas, kurias atlieka bent keletą dienų per savaitę arba kiekvieną dieną, ir apskritai moterys sudaro 62 proc. visų ES ilgalaikės neformaliosios priežiūros paslaugas teikiančių asmenų¹⁵;

- S. kadangi visame pasaulyje 35 proc. moterų yra patyrusios fizinį ir (arba) seksualinį savo partnerio smurtą arba asmens, kuris nėra jų partneris, seksualinį smurtą; kadangi per COVID-19 pandemiją dramatiškai padaugėjo partnerių smurto atvejų (JT ši reiškinį vadina šešėline pandemija) – Pasaulio sveikatos organizacijos valstybės narės iš Europos pranešė, kad moterų, patyrusių savo partnerio smurtą, skubios pagalbos iškvietimo skambučių padaugėjo 60 proc.¹⁶;
- T. kadangi moterys yra mažiau atsparios klimato kaitos padariniams¹⁷; kadangi moterys, atrodo, labiau stengiasi rūpintis klimatu negu vyrai, tačiau klimato krizės įveikimo srityje vis dar pernelyg mažai moterų eina su sprendimų priėmimu susijusias pareigas ir jos visame pasaulyje sudaro tik 32 proc. visų atsinaujinančiosios energijos sektoriaus darbuotojų¹⁸;
- U. kadangi lyčių nelygybės esama visose skaitmeninių technologijų srityse, ypač novatoriškų technologijų, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto ir kibernetinio saugumo, sektoriuose; kadangi tokie veiksniai kaip lyčių stereotipai, kultūros normomis grindžiamas atgrasymas, sąmoningumo stoka ir nepakankamai populiarinami sektini moterų pavyzdžiai trukdo mergaitėms ir moterims studijuoti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (angl. STEM) dalykus ir daryti karjerą šiose srityse;
- V. kadangi kai kuriose valstybėse narėse stebimos akivaizdžios priešiškos reakcijos ir kyla pavojus, kad lyčių lygybei valstybių narių darbotvarkėje bus teikiama dar mažiau reikšmės;
- 1. apgailestauja, kad 2020 m. spalio 1 d. JT Generalinėje Asamblėjoje, skirtoje Pekino konvencijai paminėti, surengtame aukšto lygio susitikime tema „Spartesnis lyčių lygybės užtikrinimas ir visų moterų ir mergaičių įgalėjimas“ (angl. *Accelerating the achievement of gender equality and the empowerment of all women and girls*) pasaulio lyderiai iš 100 šalių pripažino, kad bendra pažanga moterų teisių užtikrinimo srityje yra gerokai mažesnė už pažangą, kurią jie įsipareigojo padaryti 1995 m. Pekino

¹⁵ EIGE 2019 m. lyčių lygybės indeksas, <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services>.

¹⁶ *British Medical Journal*, „COVID-19: ES valstybės praneša, kad skubios pagalbos dėl smurto šeimoje iškvietimo skambučių padaugėjo 60 proc.“ (angl. *Covid-19: EU states report 60% rise in emergency calls about domestic violence*), 2020 m. gegužės 11 d., pateikiama adresu <https://www.bmj.com/content/369/bmj.m1872>. 2020 m. liepos mėn. JT generalinio sekretoriaus ataskaita „Aktyvesnės pastangos panaikinti visų rūšių smurtą prieš moteris ir mergaites“ (angl. *Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls*), pateikiama adresu <https://undocs.org/en/A/75/274>.

¹⁷ EIGE, „K sritis – moterys ir aplinka. Nevienodas klimato kaitos poveikis lytims“ (angl. *Area K - Women and the environment: climate change is gendered*), 2020 m. kovo 5 d., pateikiama adresu <https://eige.europa.eu/publications/beijing-25-policy-brief-area-k-women-and-environment>.

¹⁸ Europos Parlamento tyrimų tarnybos informacinis pranešimas „Pekino veiksmų platforma. 25 metų įgyvendinimo peržiūra ir ateities prioritetai“ (angl. *Beijing Platform for Action, 25-year review and future priorities*), 2020 m. vasario 27 d., pateikiamas adresu [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194).

konvencijoje;

2. pabrėžia, kad JT Moterų ataskaitoje „Lyčių lygybė. Moterų teisių apžvalga praėjus 25 metams po Pekino konferencijos“¹⁹ pažymėta, kad pažanga, daroma siekiant lyčių lygybės, iš tikrųjų mažėja ir kad sunkiai pasiekti laimėjimai visame pasaulyje krypsta į blogąją pusę;
3. susirūpinęs pažymi, kad EIGE 2020 m. paskelbtoje penktosios Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo peržiūros ataskaitoje pabrėžiama, kad nė viena Europos valstybė narė neįgyvendino 1995 m. Pekino konvencijoje nustatytų tikslų; apgailestauja, kad iš EIGE 2020 m. lyčių lygybės indekso matyti, kad pažanga, daroma siekiant moterų ir vyrų lygybės, sustojo ir kad nepaisant pastangų didinti lyčių lygybę, kurios duoda tam tikrų rezultatų, ES visose Pekino veiksmų platformoje nustatytose srityse neišnyksta nuolatinė nelygybė ir lyčių skirtumai;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad COVID-19 socialinis ir ekonominis poveikis yra neproporcingai didelė našta moterims ir mergaitėms, dėl kurios dar labiau didėja esama lyčių nelygybė ir kyla grėsmė, kad pasikeis iki šiol padarytos pažangos tendencijos; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad, remiantis JT Moterų skaičiavimais²⁰, dėl pandemijos visame pasaulyje dar 47 mln. moterų ir mergaičių atsidurs žemiau skurdo ribos ir bendras jų skaičius pasieks 435 mln., taip pat kad dėl pandemijos laipsniškai daugėja smurto dėl lyties atvejų ir moterys sparčiau netenka darbo ir praranda pragyvenimo šaltinius, nes dažniau dirba smarkiai nukentėjusiuose ekonomikos sektoriuose;
5. pripažįsta, kad daugiau moterų išrenkama ir paskiriama eiti su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, tačiau apgailestauja, kad pažanga daroma lėtai ir kad lygybė pasiekta tik keliose ES valstybėse narėse;
6. primena savo 2020 m. gruodžio 17 d. poziciją ir ragina sušaukti specialios sudėties Lyčių lygybės reikalų tarybą, kad būtų įgyvendinamos bendros ir konkrečios priemonės, kuriomis siekiama spręsti moterų teisių ir lyčių lygybės srityje kylančius uždavinius ir užtikrinti, kad lyčių lygybės klausimai būtų aptariami aukščiausiu politiniu lygmeniu;
7. apgailestauja dėl to, kad lyčių aspektas sistemingai neintegruojamas į visas ES politikos sritis ir finansavimo programas; palankiai vertina tai, kad lyčių aspekto integravimas, kaip vienas iš horizontaliųjų prioritetų, įtrauktas į 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą; ragina Komisiją užtikrinti, kad sistemingas lyčių aspekto integravimas būtų įgyvendinamas kaip viena iš pagrindinių strategijų, padedančių pasiekti lyčių lygybę, ir konsultuojantis su biudžeto sudarymo atsižvelgiant į lyčių aspektą srities ekspertais, įgyvendinti biudžeto sudarymo atsižvelgiant į lyčių aspektą principą, praktiką ir veiksmų gaires, siekiant užtikrinti, kad visais biudžeto sudarymo lygmenimis viešosios išlaidos būtų vienodai naudingos tiek moterims, tiek vyrams ir kad moterų perspektyvos būtų įtraukiamos į visas sritis, šiuo tikslu numatant specialių lėšų tokiems nelygybės veiksniams kaip smurtas prieš moteris ir mergaites šalinti, be kita ko, paskirstant

¹⁹ JT Moterų ataskaita „*Lyčių lygybė. Moterų teisių apžvalga praėjus 25 metams po Pekino konferencijos*“, <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/03/womens-rights-in-review>.

²⁰ JT Moterų ataskaita „Lyčių lygybė prasidėjus COVID-19 pandemijai“, <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/09/gender-equality-in-the-wake-of-covid-19>.

Piliečių, teisių ir vertybių programos, kuri yra skirta lyčių lygybei skatinti, lėšas;

8. ragina Komisiją ir valstybes nares, remiantis dvylika Pekino veiksmų platformoje išdėstytą susirūpinimą keliančių sričių, ypač tokiomis sritimis kaip „Moterys ir skurdas“, „Moterys ir ekonomika“, „Valdžia ir sprendimų priėmimas“, „Moterys ir smurtas“, „Moterys ir aplinka“ ir „Moterys ir sveikata“, parengti ir įgyvendinti konkrečius planus ir veiksmus, jiems numatant tinkamą finansavimą, kad, atsižvelgiant į būsimą Kartų lygybės forumą, būtų galima daryti pažangą moterų teisių ir lyčių lygybės darbotvarkės įgyvendinimo srityje;
9. apgailestauja dėl to, kad pastaraisiais metais stiprėjo kai kuriose šalyse stebimos reakcingos tendencijos, susijusios su Stambulo konvencijos ginčijimu, priešiškomis reakcijomis į moterų lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises ir abejonėmis kūno savarankiškumu ir vaisingumo kontrole; griežtai smerkia Konstitucinio Teismo priimtą nutartį, kuria įgyvendinamas *de facto* draudimas nutraukti nėštumą, vėlesnį neigiamą poveikį moterų lytinei ir reprodukcinėi sveikatai bei teisėms Lenkijoje ir nepagrįstus pernelyg didelius galimybes nutraukti nėštumą apribojimus;
10. primena, kad, kaip nurodyta Ketvirtojoje pasaulinėje moterų klausimų konferencijoje, moterų teisės yra žmogaus teisės ir kad jos yra neatimama, neatsiejama ir nedaloma visuotinių žmogaus teisių dalis;
11. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares stebėti, kaip renkami palyginami ir pagal lytį suskirstyti duomenys apie amžių, rasinę ir etninę kilmę, ir tobulinti tokių duomenų rinkimo procesus, kad būtų galima gerinti kiekybinę analizę ir parengti bei įgyvendinti tokią ES politiką, pagal kurią būtų geriau integruojamas lyčių aspektu ir sąveika grindžiamas požiūris; atkreipia dėmesį į EIGE svarbą, nes ši agentūra teisėkūros analizės ir sprendimų priėmimo tikslais teikia patikimus ir tinkamus pagal lytį suskirstytus duomenis, ir pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti ir didinti EIGE finansavimą ir pajėgumus; taip pat primygtinai ragina EIGE ir visas kitas atitinkamas ES institucijas ir agentūras parengti ir įtraukti naujus rodiklius, pavyzdžiui, dirbančiųjų skurdo, laiko stygiaus arba priežiūros darbo vertės rodiklius;
12. primena, kad Europos Sąjungoje gyvena 46 mln. neįgalių moterų ir mergaičių ir kad pusė visų darbingo amžiaus neįgalių moterų yra ekonomiškai neaktyvios; pabrėžia, kad neįgalioms moterims kyla specifinių problemų, ir primena, kad neįgalių moterų materialinio nepritekliaus lygis yra aukštas visose valstybėse narėse; todėl dar kartą patvirtina, kad į būsimą 2021 m. neįgaliųjų lygybės strategiją būtina labiau įtraukti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį;
13. ragina Tarybą ir primygtinai ragina valstybes nares patvirtinti ir įgyvendinti Kovos su diskriminacija direktyvą ir užtikrinti, kad visose ES valstybėse narėse būtų panaikintos daugialypės ir sąveikinės diskriminacijos formos;

Moterys ir skurdas

14. pabrėžia, kad lytis tebėra vienas iš svarbių skurdo modelių Europos Sąjungoje veiksnis ir kad, nors įvairiose šalyse atskirties lygis ir vyrų bei moterų skurdo lygis labai skiriasi,

skurdas gresia 23,3 proc. moterų ir 21,6 proc. vyrų²¹; pabrėžia, kad su amžiumi skurdo rizika gerokai padidėja ir kad jai turi įtakos tokie veiksniai kaip namų ūkio sudėtis, rasinė ar etninė kilmė, negalia ir užimtumo statusas; pabrėžia, kad vyrų ir moterų darbo užmokesčio, pensijų ir prisiimamų priežiūros pareigų skirtumai yra svarbūs skurdo feminizacijos veiksniai;

15. ragina Komisiją ir valstybes nares spręsti visų formų skurdo, įskaitant skurdą senatvėje, feminizacijos problemą, visų pirma įvertinti lyčių aspektą užtikrinant pakankamas teises į pensijų išmokas ir galimybes jomis pasinaudoti, kad būtų galima panaikinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą, ir gerinti darbo sąlygas moterų dominuojamuose sektoriuose ir verčiantis tokiomis profesijomis; atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu kelti klausimą, kodėl visuomenėje, ekonomikos sektoriuje ir kultūriškai nuvertinamas darbas, kurį dažniausiai dirba moterys, į būtinybę kovoti su tokiais stereotipais ir į pernelyg didelį netipinį darbą dirbančių moterų skaičių;
16. pabrėžia, kad norint panaikinti pensijų nelygybę ir apskritai užtikrinti ir didinti pensijas būtina, kad viešojoje erdvėje toliau veiktų socialinės apsaugos sistemos, į jas integruojant solidarumo ir persikirstymo principus, taip pat kad daugiausia pastangų būtų dedama siekiant kovoti su mažų garantijų ir nereglamentuojamu darbu;
17. ragina Komisiją pristatyti kovos su skurdu strategiją, skirtą kovai su skurdo feminizacija, itin daug dėmesio skiriant vienišų motinų valdomiems namų ūkiams; taip pat ragina valstybes nares įgyvendinti konkrečias socialines priemones, susijusias su galimybėmis įsigyti įperkama būstą, naudotis įperkamu transportu ir energija, kuriomis būtų siekiama mažinti socialinės atskirties ir skurdo riziką;
18. primygtinai ragina valstybes nares imtis konkrečių priemonių, siekiant mažinti skurdo riziką sulaukus senatvės, o Komisiją – skurdo lyčių aspektą įtraukti į savo ekonomikos augimo ir socialinės politikos programas; palankiai vertina tai, kad Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo stebėsenos mechanizmas apima pagal lytį suskirstytus rodiklius; pabrėžia būtinybę pagal šio ramsčio 2 ir 3 principus lyčių aspektą integruoti vadovaujantis sąveika grindžiamu požiūriu ir ragina geriau tarpusavyje koordinuoti Europos socialinių teisių ramsčio ir Europos semestro procesus; ragina Komisiją parengti ir į Europos semestrą įtraukti lyčių lygybės indeksą, kad būtų galima stebėti makroekonominės politikos ir perėjimo prie žaliosios ekonomikos bei skaitmeninės pertvarkos poveikį lytims;
19. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares atsigavimo po pandemijos programose daugiausia dėmesio skirti moterims, kad būtų galima užkirsti kelią pažangos, daromos mažinant vyrų ir moterų skurdo lygio skirtumus, lėtėjimui, kurį nulėmė COVID-19 krizė;

Moterys ir aplinka

²¹ 2014 m. daugiau kaip 122 mln. asmenų Europos Sąjungoje gyveno namų ūkiuose, kurie buvo laikomi skurdžiais, t. y. jiems grėsė skurdas ar socialinė atskirtis. Iš šių 122 mln. asmenų 53 proc. yra moterys ir 47 proc. yra vyrai. Šaltinis – EIGE ataskaita „Skurdas, lytis ir sąveikinė nelygybė ES“ (angl. *Poverty, gender and intersecting inequalities in the EU*), 2016 m., <https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-intersecting-inequalities-in-the-eu>.

20. palankiai vertina tai, kad tiek Trečiajame lyčių lygybės veiksmų plane, tiek 2020–2025 m. Lyčių lygybės strategijoje pripažinta, kad klimato kaitai būdingas lyčių aspektas; pabrėžia, kad, norint suvaldyti klimato krizę, būtina užtikrinti lyčių lygybę;
21. pabrėžia, kad moterys yra galinga pokyčių varomoji jėga; ragina ES ir valstybes nares visais visuomenės lygmenimis mažinti lyčių nelygybę einant su sprendimų priėmimu susijusias pareigas klimato politikos srityje;
22. ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti ir populiarinti lyčiai atžvalgius tikslus, uždavinius ir rodiklius, taip pat planuojant, įgyvendinant, stebint ir vertinant kovos su klimato kaita politiką, programas ir projektus rinkti pagal lytį suskirstytus duomenis ir valdžios institucijose įsteigti lyčių lygybės ir kovos su klimato kaita ryšių centrus;

Moterys ir ekonomika, moterys ir valdžia bei sprendimų priėmimas

23. pabrėžia, kaip svarbu visapusiškai ir vienodomis sąlygomis su vyrais įtraukti moteris į visas visuomenės ir ekonomikos sritis, taip pat aktyviai skatinti lyčių pusiausvyrą grindžiamą atstovavimą visais sprendimų priėmimo lygmenimis; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją pašalinti kliūtis, kad Europos Vadovų Taryba galėtų priimti Direktyvą dėl moterų valdybose;
24. ragina ES, siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir proporcingą atstovavimą einant visas vykdomąsias, teisėkūros ir administracines pareigas, nustatyti tikslus, veiksmų planus, terminus ir laikinas specialias priemones;
25. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti ilgalaikį integracinį ekonomikos augimą, kovoti su nelygybe ir skatinti moterų ekonominę nepriklausomybę, labai svarbūs veiksniai yra visiškas moterų įtraukimas į darbo rinką ir moterų verslumo skatinimas;
26. ragina ES dėti daugiau pastangų, siekiant panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą ir įgyvendinti vienodo darbo užmokesčio principą, šiuo tikslu priimant teisės aktus, kuriais būtų didinamas darbo užmokesčio skaidrumas, įskaitant visoms įmonėms privalomas priemones; apgailestauja, kad dar nepateiktas numatytas Komisijos pasiūlymas dėl privalomų darbo užmokesčio skaidrumo priemonių;
27. palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą stebėti, kaip iki 2022 m. į nacionalinės teisės aktus perkeliama Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros direktyva, ir užtikrinti, kad valstybės narės, konsultuodamosi su moterų teisių ir pilietinės visuomenės organizacijomis, ją visapusiškai įgyvendintų; taip pat ragina valstybes nares neapsiriboti šioje direktyvoje nustatytais būtiniaisiais standartais; pažymi, kad galimybė išplėsti tėvams taikomas nuostatas įtraukiant ilgalaikę neįgalių šeimos narių ir vyresnio amžiaus asmenų priežiūrą yra geras atskaitos taškas, ir ragina Komisiją apsvarstyti galimybę jas dar labiau išplėsti, siekiant užkirsti kelią darbo jėgos, ypač moterų, praradimui;
28. pabrėžia, kad darbo sąlygų pokyčiai, pavyzdžiui, nuotolinis darbas, gali turėti įtakos gebėjimui atsijungti ir dėl jų gali padidėti darbo krūvis, o moterims, kurios daugiausia ar įprastai atlieka besirūpinančiųjų namais ir šeima vaidmenį, tai daro gerokai didesnę poveikį negu vyrams;
29. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą, kuriame būtų vadovaujama holistiniu ir visą

gyvenimą apimančiu požiūriu į priežiūrą, atsižvelgiant tiek į prižiūrinių, tiek prižiūrimų asmenų poreikius ir nustatant būtiniausius priežiūros visu gyvenimo ciklu, įskaitant prižiūrimus vaikus, vyresnio amžiaus ir ilgalaikių poreikių turinčius asmenis, standartus bei kokybės gaires;

30. ragina Komisiją išnagrinėti moterų dalyvavimo darbo rinkoje padėtį ir užtikrinti, kad moterys prasmingai dalyvautų pagrindinių sprendimų priimančių organų veikloje, taip pat rengiant lyčiai atžvalgius DFP ir ekonomikos gaivinimo plano „Next Generation EU“ ekonomikos gaivinimo ir skatinimo priemonių rinkinius; pažymi, kad, atsižvelgiant į padidėjusį moterų nedarbo lygį, COVID-19 krizė itin didelį poveikį daro darbo rinkose dalyvaujančioms moterims; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją imtis konkrečių priemonių moterų užimtumo lygio skirtumui šalinti, šiuo tikslu tikslingai paskirstant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės išteklius tose ES valstybėse narėse, kurios rodo, kad imasi konkrečių veiksmų tokioms problemoms kaip moterų nedarbas, moterų skurdas ir dažnesni smurto prieš moteris ir mergaites atvejai spręsti, nes šios kliūtys trukdo moterims visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, įskaitant darbinę veiklą;
31. pabrėžia būtinybę užtikrinti moterų namų ūkio darbuotojų teises į deramas darbo sąlygas ir vienodą socialinę apsaugą pasirūpinant, kad būtų ratifikuota ir įgyvendinta TDO konvencija Nr. 189 dėl deramo darbo namų ūkio darbuotojams;
32. susirūpinęs pažymi, kad iš 8 mln. IRT specialistų Europos Sąjungoje moterys sudaro tik 18 proc.²² ir kad joms kyla pavojus būti dar labiau išstumtoms iš ES skaitmeninės darbotvarkės; primygtinai ragina Komisiją stiprinti politiką, kuria moterys skatinamos aktyviau siekti karjeros gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse ir studijuoti šių sričių dalykus, ir pabrėžia būtinybę įtraukti moteris į darniam vystymuisi svarbias besiformuojančias ekonomikos sritis, įskaitant IRT, skaitmeninį ir dirbtinio intelekto sektorius, ir užtikrinti, kad joms šiose srityse būtų atstovaujama;
33. ragina Europos institucijas, siekiant užtikrinti lyčių lygybę išrinktuose organuose, nustatyti privalomas priemones, pavyzdžiui, kvotas, ir ragina valstybes nares tiek Europos Parlamente, tiek nacionaliniuose parlamentuose užtikrinti proporcingą atstovavimą moterims ir vyrams; taip pat ragina parengti strategijas, kuriomis būtų užtikrinama, kad einant su sprendimų priėmimu susijusias pareigas Europos institucijose būtų prasmingai atstovaujama įvairios padėties moterims;

Moterys ir smurtas. Smurto dėl lyties panaikinimas

34. palankiai vertina Komisijos Lyčių lygybės strategijoje išdėstyta įsipareigojimą kovoti su smurtu dėl lyties ir dar kartą ragina ES užbaigti ratifikuoti Stambulo konvenciją remiantis visapusišku prisijungimu prie jos ir paraginti visas valstybes nares šią konvenciją ratifikuoti ir įgyvendinti; ragina valstybes nares atsižvelgti į Veiksmų dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje ekspertų grupės (GREVIO) rekomendacijas ir tobulinti teisės aktus, kad jie labiau atitiktų Stambulo konvencijos nuostatas ir kad būtų galima užtikrinti tinkamą įgyvendinimą ir vykdymą;
35. palankiai vertina iniciatyvą pagal SESV 83 straipsnio 1 dalį išplėsti nusikalstamumo

²² Komisijos 2020 m. Moterų dalyvavimo skaitmeninėje ekonomikoje (angl. WiD) rezultatų suvestinė.

sritis, į jas įtraukiant konkrečias smurto dėl lyties formas, ir ragina Komisiją paskui pateikti pasiūlymą dėl visapusiškos, į aukas orientuotos ES direktyvos, kuria būtų siekiama užkirsti kelią visų rūšių smurtui dėl lyties ir su juo kovoti; primena, kad tokiomis naujomis teisėkūros priemonėmis bet kuriuo atveju turėtų būti papildomas Stambulo konvencijos ratifikavimas;

36. ragina ES skubiai spręsti smurto dėl lyties atvejų daugėjimo per COVID-19 pandemiją problemą; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją parengti Europos Sąjungos protokolą dėl kovos su smurtu dėl lyties krizės metu ir kaip pagrindines paslaugas valstybėse narėse įtraukti aukų apsaugos paslaugas, pavyzdžiui, pagalbos linijas, saugaus apgyvendinimo ir sveikatos priežiūros paslaugas, kad būtų galima per tokias krizes kaip COVID-19 pandemija užkirsti kelią smurtui dėl lyties ir teikti paramą smurto šeimoje aukoms; susirūpinęs pažymi, kad trūksta duomenų apie smurtą prieš moteris ir mergaites, kuriais remiantis būtų galima įvertinti per COVID-19 pandemiją padaugėjusius tokio smurto atvejus;
37. pabrėžia švietimo vaidmenį ir ragina kovoti su lyčių stereotipais, kurie sudaro sąlygas griebtis smurto dėl lyties; ragina ES užtikrinti, kad visos ES viešosios institucijos būtų parengusios elgesio kodeksus, pagal kuriuos visiškai netoleruojamas smurtas, diskriminacija ir prievarta, ir jų laikytusi, taip pat įdiegtų vidaus pranešimų ir skundų teikimo mechanizmus;
38. pabrėžia būtinybę rinkti ir tvarkyti pagal lytį ir amžių suskirstytus duomenis apie visų rūšių smurtą dėl lyties valstybėse narėse; palankiai vertina tai, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) paskelbė apie naują visoje ES atliekamą apklausą apie visų rūšių smurto prieš moteris paplitimą ir dinamiką;
39. ragina valstybes nares ir Komisiją priimti konkrečias kibernetinio smurto, įskaitant tokius reiškinius kaip priekabiavimas internete, patyčios kibernetinėje erdvėje ir prieš moteris nukreiptas neapykantos kurstymas, kurie moterims ir mergaitėms daro neproporcingai didelį poveikį, panaikinimo priemones ir konkrečiai spręsti šių rūšių smurto dėl lyties atvejų daugėjimo per COVID-19 pandemiją problemą; ragina Komisiją pasiūlyti atitinkamas taisykles ir bet kokius kitus galimus veiksmus, skirtus neapykantos kurstymui ir priekabiavimui internete panaikinti;
40. ragina valstybes nares nedelsiant ratifikuoti ir įgyvendinti neseniai priimtą TDO konvenciją Nr. 190 dėl smurto ir priekabiavimo darbo pasaulyje panaikinimo;
41. ragina valstybes nares veiksmingai įgyvendinti Direktyvą 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos ir priimti konkrečias priemones, kuriomis būtų sprendžiamos smurto prieš moteris ir lyčių nelygybės problemos, nes jos yra pagrindinės prekybos žmonėmis priežastys; ragina Komisiją, atlikus išsamų poveikio vertinimą, peržiūrėti šią direktyvą, kad būtų galima tobulinti visų rūšių prekybos žmonėmis, ypač vykdomos seksualinio išnaudojimo tikslais (tai yra labiausiai paplitusi prekybos žmonėmis forma, apie kurią pranešama dažniausiai ir su kuria susiduria 92 proc. Europoje parduodamų moterų ir mergaičių), prevencijos ir baudžiamojo persekiojimo už šią veiką priemonės; be to, ragina Komisiją iš dalies pakeisti šią direktyvą, siekiant užtikrinti, kad valstybėse narėse būtų aiškiai kriminalizuojamas sąmoningas naudojimas visomis prekybos žmonėmis aukų

teikiamomis paslaugomis;

Moterys ir sveikata

42. primena, kad visuotinės galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis yra viena iš žmogaus teisių, kurią galima užtikrinti tik taikant visuotinę sistemą, kuri yra prieinama visiems, neatsižvelgiant į socialinę ir ekonominę padėtį; ragina ES ir jos valstybes nares užtikrinti tinkamą sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir lygias galimybes jomis pasinaudoti;
43. primygtinai ragina valstybes nares skirti lėšų patikimoms ir atsparioms visuomenės sveikatos sistemoms ir užtikrinti, kad sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, kurių dauguma paprastai yra moterys ir eina mažiau apmokamas pareigas, būtų teisingai atlyginama už atliekamą darbą ir sudaromos deramos darbo sąlygos;
44. ragina užtikrinti, kad būtų visuotinai paisoma lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių ir sudaromos sąlygos pasinaudoti atitinkamomis paslaugomis ir teisėmis, kaip susitarta Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programoje ir Pekino veiksmų platformoje;
45. pabrėžia, kad užtikrinant moterų teises ir gelbstint žmonių gyvybę svarbūs aspektai yra galimybės planuoti šeimą, naudotis gimdyvių sveikatos ir saugaus bei teisėto nėštumo nutraukimo paslaugomis;
46. ragina valstybes nares jaunimui rengti visapusiško lytinio švietimo ir švietimo santykių klausimais programas ir sudaryti sąlygas pasinaudoti lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugomis, įskaitant kontracepciją, šeimos planavimą ir saugų bei teisėtą nėštumo nutraukimą;
47. pabrėžia, kad, siekiant visiems žmonėms užtikrinti tinkamą kokybišką gydymą, svarbu nustatant medicininę diagnozę ir planuojant gydymą geriau atsižvelgti į lyčių aspektą; pabrėžia, kad moterų ligos ir sveikatos būklė ir toliau nepakankamai diagnozuojamos, gydomos ir tiriamos;

Pasirengimas Kartų lygybės forumui

48. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų, siekiant įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. ir darnaus vystymosi tikslus, visų pirma trečiąjį ir penktąjį darnaus vystymosi tikslus, ir užtikrinti, kad nė viena moteris ar mergaitė nebūtų diskriminuojama ir nepatirtų smurto ar atskirties ir kad visos moterys ir mergaitės galėtų naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, turėtų maisto, galėtų mokytis ir dirbti;
49. pakartoja, koks svarbus yra ES įsipareigojimas įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir prisidėti prie peržiūros konferencijų, ir ragina Komisiją ir valstybes nares laikytis priimtų visuotinių įsipareigojimų užtikrinti lyčių lygybę ir moterų įgalėjimą;
50. palankiai vertina tai, kad valstybės narės ir Komisija dalyvauja Veiksmų koalicijų veikloje ir kartu joms vadovauja;
51. pabrėžia, kaip svarbu būsimajame Kartų lygybės forume pasiekti plataus užmojo

rezultatus, be kita ko, Komisijai ir valstybėms narėms, *inter alia*, Veiksmų koalicijose, patvirtinant ateities perspektyvomis grindžiamus plataus užmojo įsipareigojimus ir veiksmus ir jiems numatant atitinkamą finansavimą;

52. ragina visas valstybes nares ir Komisiją rengiant Veiksmų koalicijos pažangos ataskaitą užbaigti metinio stebėjimo ir nacionalinių ataskaitų teikimo procesus;
53. primygtinai ragina ES užtikrinti visapusišką Parlamento ir jo Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto dalyvavimą priimant sprendimus dėl ES pozicijos Kartų lygybės forume;
54. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei nacionaliniams parlamentams.